

Tarih: 30.12.2004

Araştırma Raporu

Sayı : 2004 – 40 / 40
Konu : Organik Tarım Nedir?

Hazırlayan: Mustafa ATİKER

ORGANİK (EKOLOJİK) TARIM NEDİR?

Günümüzde insanoğlunun artan besin madde ihtiyacını karşılamak üzere tarımsal faaliyetler üzerindeki yoğun baskılar, bazı ciddi sorunları da birlikte getirmiştir. Araştırmalar gelecekte tarımın, birim üretim alanında daha da yoğun (Entansif) olarak yapılacağını göstermektedir. Yoğun olarak yapılan tarımsal üretime paralel olarak ortaya çıkan sorunlarla, ekolojik dengenin ve biyolojik gelişimin bozulması, tarımsal ürünlerdeki kimyasal artıkların insan sağlığını tehdit eder hale gelmesi, bitki ve hayvan sağlığının bozulması¹ organik tarım gibi bir kavramın ortaya çıkmasında ki nedenlerin tümüdür.

Yani organik Tarım üretimde kimyasal girdi kullanmadan, üretimden tüketime kadar her aşaması kontürollü ve sertifikalı tarımsal üretim biçimidir.²

Aynı zamanda organik tarım, sağlıklı gıdalar üretmek ve doğanın dengesini bozmamak amacıyla bitkisel ve hayvansal üretimin uygun ekolojilerde, kültürel tedbirler, biyolojik mücadele ve doğal gübreleme yoluyla gerçekleştirilmesini öneren, üretimde sadece miktar artışını değil aynı zamanda ürün kalitesinin de yükselmesini amaçlayan alternatif bir üretim şekli olarak tanımlanabilir.³

FAO ve AB tarafından konvansiyel tarıma alternatif olarak da kabul edilen bu üretim şekli değişik ülkelerde farklı isimlerle anılmaktadır. Almanca ve Kuzey Afrika dillerinde “Ekolojik Tarım”, Fransızca, İtalyanca ve İspanyolca’da “Biyolojik Tarım”, İngilizce’de “Organik Tarım” Türkiye’de ise “Ekolojik veya Organik Tarım” eş anlamlı olarak kullanılmaktadır.⁴

DÜNYADA ORGANİK TARIM

İnsanlığın varoluşundan bu ana bilinmekte olan tarım, yüzyıllar boyunca insanoğlu ile birlikte değişime uğramıştır. Tarımdaki değişim, teknolojinin ve sanayinin gelişimi ile hız kazanmıştır. Özellikle hızlı nüfuz artışı ile birlikte 1960-70 yıllarda tarımda yeşil devrim adı verilen değişim başlatılmıştır. Bu amaçla tarımda sadece verim artışı hedeflenmemiş, sentetik kimyasal tarım ilaçları ve mineral gübrelerin kullanımı artmıştır. Bu konudaki ilk çalışma İngiltere’de 1910’lu yıllarda ekolojik tarım görüşünün oluşturulmasıdır.⁵

Organik tarım 1970’li yıllarda ticari anlamda önem arz etmeye başlamıştır. Bu hareket 1972 yılında Almanya’da Uluslar arası Ekolojik Tarım Hareketleri Fedarasyonu’nun (IFAOM) kurulmasıyla daha düzenli bir hale gelmiştir. IFAOM tüm dünyadaki tarım hareketlerini bir çatı altında toplamayı, hareketin gelişimini sağlıklı bir şekilde yönlendirmeyi, gerekli standart ve yönetmelikleri hazırlamayı amaçlamaktadır.⁶

¹ Pekel Erdoğan, Ünalın Adnan: Ekolojik Hayvancılık, “Türkiye 1. Ekolojik Tarım Sempozyumu,1999 Bkz.<http://www.google.com.tr/search?q=ekolojik+%C3%BCretim&hl=tr&lr=&start=60&sa=N>

² Organik Tarım Nedir? Bkz.<http://www.bahce.biz/organik.htm>.

³ Ekolojik Tarım Ne Demektir? Bkz.<http://www.ergingubre.com.tr.tc/>

⁴ Organik Tarım (Ekolojik Tarım-Biyolojik Tarım) Nedir? Bkz. <http://www.izmir-tarim.gov.tr/organik/ekone.asp>

⁵ Dünyada Ekolojik Tarım.Bkz.<http://www.eto.org.tr/dunyada.htm>

⁶ Dünyada ve Türkiye’de Organik Tarım.Bkz.<http://www.ankara-tarim.gov.tr/diğer/organik/organik.htm#amac>

Organik Tarım uygulanan alanlar Avrupa ülkelerindeki tarım alanlarının %2-3'ü dolayındadır ve organik tarım faaliyetleri her yıl yaklaşık %20-30'luk büyüme hızındadır. 1986 yılında 120.000 hektar olan üretim alanı 1977'de 1,8 milyon hektara ulaşmıştır. Aynı dönemde işletmelerin sayısı da 7000'den 73.000'e yükselmiştir. 1988 yılında organik tarım AB ve EFTA Ülkelerinde 85.337 tarım işletmesi ile 2 milyon hektara ulaşmıştır.⁷

Organik ürünlere yönelik satışlar AB, ABD ve Japonya'da 1997 yılında 10 milyar dolardan, 2001 yılında bu rakam 21 milyar dolara çıkmıştır.⁸ Dünyada 130'dan fazla ülkede, 24 milyon hektar civarında bir alanda organik tarım yapılmaktadır. Bugün özellikle gelişmiş ülkelerde, organik tarımsal gıdaya olan talebin toplam gıda tüketiminin %25'i civarında olduğu ve bunun da ancak %5-10'luk bir kısmının karşılanabildiği dikkate alındığında, kapatılması gereken boşluğun ne kadar büyük olduğu ortaya çıkmaktadır.⁹

TÜRKİYEDE ORGANİK TARIM

Dünya ticareti 1970'li yıllarda başlamış olan ekolojik tarımdaki gelişmelere uygun olarak, Avrupa orjinli firmalar Türkiye'deki firmalardan ekolojik ürün talebinde bulunmuş ve böylece 1984-1985 yıllarında ülkemizde ekolojik tarım başlamıştır. Bu yıllarda Türkiye'nin geleneksel ihraç ürünlerinden kuru incir ve kuru üzüm ile Ege Bölgesinde gerçekleştirilmiştir. Daha sonra bu ürünlere kuru kayısı, Fındık gibi ürünler de katılarak farklı bölgelerimize yayılmıştır.¹⁰

Ülkemizde, başlangıçta sayılı ürüne yönelik yapılan üretim, günümüzde daha çok meyve ve sebzeler olmak üzere, tahıllar, baklagiller, tıbbi ve aromatik bitkiler ve hayvancılık dahil yaklaşık 180 çeşit üründe yapılmaktadır. Organik tarım üretimi yapan üretici sayısının 1996 yılında 2 bin civarında iken bugün 15 bin civarındadır. Ülkemizde organik tarım olarak ekilen alan 1996 yılında 7 bin hektar alan iken 2003 yılında 103 bin hektara ulaşmıştır. 1996 yılında 10 bin ton civarında olan üretim miktarı 2003 yılında 300 bin ton olarak gerçekleşmiştir.

Bu önemli gelişmelere karşın;

- Üretimden tüketime, çiftçi eğitiminden teknik elaman eğitime ve üretici örgütlenmesine kadar eksiklerimizin bulunması,
- Üreticilerin bilgi ve eğitim düzeyinin organik tarım için yeterli olmaması,
- İşletmelerimizin küçük olması,
- Uygulamaya yönelik yeterli bilgi ve doküman bulunmaması
- Danışmanlık sisteminin yeterince geliştirilememesi
- Organik tarımda kullanılan girdilerin büyük kısmının yabancı kaynaklı olması, mevcut üreticilerin ithal girdilere bağımlı olarak çalışması

⁷ Dünyada Organik Tarım.Bkz. <http://www.izmir-tarim.gov.tr/>

⁸ Organik Tarım Dünyada Gelişiyor?.Bkz.<http://www.istanbul-tarim.gov.tr/haberler/organik/organik.htm>

⁹ www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss653m.htm - 101k -

¹⁰ Dünyada ve Türkiye'de Organik Tarım.Bkz.<http://www.ankara-tarim.gov.tr/diger/organik/organik.htm#amac>

- Yerli kaynaklı girdi geliştirme konusunda araştırma-*geliştirme ve üretim çalışmalarının yetersiz olması, organik tarımı teşvik edecek yeterli destek sistemlerinin bulunmaması

Ülkemiz organik tarım sektöründe karşılaşılan ve çözüm bekleyen sorunlarıdır.¹¹

Oysa organik tarım dünyada hızla gelişen bir sektör durumundadır. Organik ürünlere olan talep günden güne artmaktadır. Mevcut üretim ise talebi karşılayamaz durumdadır. Bu talep artışına karşın bir çok ülkenin torak yapısı ve iklim koşulları organik tarım üretiminin yapılmasına izin vermemektedir. Bu nedenle organik üretim alanında faaliyet gösteren bir çok yabancı firma üretimini ülkemizde anlaşma yaptığı üretim çiftliklerinde gerçekleştirmektedir. Durumun vâhmeti tam bu nokta da kendini göstermektedir. Çünkü yabancı ülke firmaları ülkemizin sahip olduğu organik tarım üretimine elverişli oluşunu görebilmiş ama ülke olarak biz bir çok zenginliğimizin farkında olmadığımız gibi bu özelliğimizin de farkında değiliz. Oysa İklim yapısı, verimli toprakları gibi ülkemizin organik üretim için vazgeçilmezleri vardır. Tabi bunda Türkiye'nin ekonomik durumunda çok etkili olmuştur.

Bütün bunların yanında Organik(Ekolojik) Tarım sadece üretimden mevcut değildir. Organik Tarım toprak, su, bitki, hayvan ve doğal kaynaklar kullanılarak organik ürün veya girdi üretilmesi yada yetiştirilmesi, organik ilaçlama, organik gübreleme, doğal alan ve kaynaklardan ürün toplanması, hasat, kesim, işleme, tasnif, ambalajlama, etiketleme, muhafaza, depolama, taşıma, pazarlama, ithalat, ihracat ile ürün veya girdinin tüketiciye ulaşınca kadar olan diğer işlemleri ile birlikte düşünüldüğünde oldukça geniş bir yelpazeden oluşan ve aynı zamanda bir sanayi sektörü, endüstri sektörü ve bir tarım sektörü olarak karşımıza çıkmaktadır.

Önemi gün geçtikçe artan organik tarım tüm yönleriyle ele alındığında dünya pazarında 100 milyar dolar gibi bir paya sahiptir. Bu pay içerisinde Türkiye'nin payı ise 37 milyon dolarda kalmıştır. Ülkemizin organik tarım açısından sahip olduğu avantajları ve dünya pazarındaki payı düşünüldüğünde yapılması gereken çok işin olduğunu görmemek elde değildir.

AB TARIM POLİTİKALARI VE TÜRKİYE'DE ORGANİK TARIM

Türkiye, 17 Aralıkta yaşanan yoğun diplomasi trafiğinin ardından 3 Ekim 2005 gibi net olarak nitelendirilebilecek bir tarih almıştır.

AB, yaklaşık kırk yıldır ülke gündemini bir sorun olarak meşgul etmekte idi. Bugün bu konuda büyük ilerlemeler yaşandı. Ancak 17 Aralık tarihine kadar AB Türkiye gündeminde tek bir sorun olarak bulunuyor iken bugün 32 farklı konuda bu sorunlar tartışılacak ve Türkiye bu 32 başlık altında bir tarama süreci geçirecek.

Bu konu başlıklarından birisini de **Tarım** oluşturmaktadır. Müzakerelerin başlaması halinde en zorlu uyum süreci Tarımda yaşanacaktır.

¹¹ TBMM, Tarım ve Köyişleri Komisyonu Raporu, Esas No:1/841, Karar No:23,12.07.2004

Türkiye'nin şu anda tarım nüfusu 25 milyondur. Yani ülke nüfusunun %35'i öyle veya böyle geçimini tarımdan sağlamakta. Yaşanacak olan müzakere sürecinde, AB tarımına uyum sağlayabilmemiz için, tarımla uğraşan 25 milyon nüfusun 15 milyona çekilmesi gerekmektedir. Yüzde 35 olan tarım nüfusunun yüzde 20'lerde olması gerekmektedir. Burada yaklaşık 10 milyonluk tarım nüfusunun akıbetini belirsiz hale getirmektedir.¹²Organik tarım konusuna bu açıdan bakıldığında bir tutarsızlık ortaya çıkmaktadır.

Organik tarımın önceki bölümlerinde yapılan tanımlamalarında, tamamen doğal koşullarda yapılan tarımsal üretimden bahsedilmektedir. Doğal üretim ise, kimyasal ilaç ile değil doğal ilaçla, kimyasal gübre ile değil doğal gübre ile, yıpranmamış toprak yapısına sahip tarım arazisinde, teknoloji yoğun değil emek yoğun olarak yapılan tarımsal üretimdir. Türkiye olarak bir taraftan AB'ye uyum sağlamak amacıyla tarım nüfusumuzu azaltmak istiyoruz, diğer taraftan 100 milyar dolarlık büyüklüğü olan organik ürün pazarından daha büyük pay almak istiyoruz. Bu iki durum birbiriyle çelişmektedir. Bu çelişik durum zaten çok zorlu geçeceği düşünülen müzakere sürecini daha da zorlaştıracak gibi görünüyor. Şu anki siyasi irade bu sorunun farkında ve çıkış yolu bulmak için Tarım Bakanlığı'nda 7 alt çalışma grubu oluşturdu.

KONYA'DA ORGANİK TARIM

Konya ülkenin Konya Ovası gibi geniş tarım arazilerine sahip olması gibi bir özelliği ile diğer illerden farklılık göstermektedir. Konya Ovası sullanabilir arazisinin sınırlı olması nedeniyle ekim yapılmayan geniş alanlara sahiptir. Bu özelliği ile Konya Tahıl ve Baklagiller üretiminde ön sıralarda yer alırken, özellikle baklagiller organik üretiminde avantajlı bölgeler arasında gösterilmektedir.

Organik tarım özelliği gereği yıpranmamış ve doğal mineral özelliklerini kaybetmemiş verimli topraklara sahip tarım alanlarında yapılabilmektedir. Bu nedenle konveksiyonel tarımın yapıldığı tarım alanlarından farklı olarak doğal toprak özelliklerini kaybetmemiş rakım yüksekliği daha fazla olan arazilerde yapılabilmektedir.

Tarım İl Müdürlüğü'nün çalışmaları ve kişisel girişimlerle Konya'da 4460 hektar alanda organik üretim yapılmaktadır. Yeni çıkan Organik Tarım Kanunu'da dikkate alınarak ilimizde organik tarım üretimine hız verilmelidir.

Konya'da Organik Üretim Alanları

Üretim Yapılan İlçe	Üretim Alanı	Ürün Türü
Ereğli	45	Sarımsak
Akşehir (Cankurtaran)	200	Vişne – Vişne
Akşehir (Cankurtaran)	130	Çilek
Akşehir (Çakıllar Kasabası)	1250	Çilek
Akşehir (Çakıllar Kasabası)	100	Vişne

¹² En Büyük Gerilim Tarımda, Bkz.<http://www.cine-tarim.com.tr/dergi/gundem01.htm>

Akşehir (Çakıllar Kasabası)	10	Kiraz
Akşehir (Çakıllar Kasabası)	10	Erik
Akşehir (Çakıllar Kasabası)	10	Armut
Akşehir (Çakıllar Kasabası)	10	Yonca
Akşehir (Çakıllar Kasabası)	10	Nohut
Akşehir (Çakıllar Kasabası)	10	Fig*
Akşehir (Atakent Kasabası)	730	Haşhaş-Kiraz-Bakliyat
Akşehir (Yaylabelen)	161	Çilek-Vişne-Erik-Kira
Akşehir (Gölçayır)	634	Vişne-Kiraz-Erik
Yunak (Eğrikuyu Köyü)	450	Domtes-Biber-Bamya-Bezelye-Fasülye-Havuç-Karnabahar-Kabak-Brokoli-Bürüksel Lahanası-Soğan-Kavun-Karpuz
Doğanhisar(İlyaslar Köyü)	600	Çilek
Doğanhisar(İlyaslar Köyü)	300	Nohut

Tarım İl Müdürlüğü

Yeni çıkan Organik Tarım Kanunu’da dikkate alınarak ilimizde organik tarım üretimine hız verilmelidir.

Organik tarım ekolojik sistemin daha fazla bozulmasını önlemek amacıyla kapalı bir sistemde sürekli kontrol ve denetim altında yapılan bir üretdir. Bu kapalı sistemde organik üretimi gerçekleştirmek ise yazımızın önceki bölümlerinde de belirtildiği gibi tamamen organik gübre, sentetik kimyevi maddeler içermeyen doğal bitkilerden elde edilmiş ilaç kullanılmalıdır. Ayrıca organik üretimde yoğun teknoloji yerine oldukça kısıtlı tarım aletleri kullanılmalıdır. Yani emek yoğun bir üretim şeklidir.

Organik Tarımı bu yönleriyle ele aldığımızda Konya’mızın avantajlarının neler olabileceğini daha iyi ortaya koyabiliriz. İlimiz herkesçe bilindiği üzere tarım kenti hüviyeti ile birlikte bir sanayi kentidir. Yani Konya’nın tarımdan gelirini sağlayan nüfusu tarımsal üretime yönelik olarak yeterli tecrübeye sahiptirler. Bu nüfus yapısına Organik üretime ilişkin bilinçlendirme çalışmaları yeterli olacaktır.

Diğer taraftan Konya’nın tarım kenti olma özelliği bir yandan tarıma dayalı endüstrinin ve sanayinin de gelişmesine de neden olmuştur. Bu gelişime ilimizdeki küçükbaş yetiştiriciliği yoğunlukta olmak üzere, kümes hayvanı yetiştiriciliği ve büyükbaş hayvan yetiştiriciliği de katkı sağlamıştır. Konya sanayisi, organik üretimde gerçekleşecek artışa paralel olarak üretim alanlarına organik üretim için gerekli olan girdilerin üretimini ekler ise bu yeni bir endüstrinin temellerinin oluşturulmasını sağlayabilir.

Bu iki özelliğin dışında ülkemizde yapılan organik üretimin yüzde doksanı ihraç edilmektedir. Konya ihracatta Türkiye’de önde gelen iller arasındadır. 2003 yılında Türkiye 37 milyar dolarlık organik ürün bir ihracatı yapmıştır. Artış 2002 yılına göre 7 milyar dolardır. Organik tarımda ki gelişmelerde dikkate alındığında organik ürün

ihracının artarak devam edeceğini görmek mümkündür. Konya olarak diğer ihraç kalemlerinde olduğu gibi Organik ürün ihracında da ön sıraları almalıyız. Bu ilimizin ekonomisine büyük bir katkı olabilir.

Diğer taraftan bir de iç piyasa imkanı var. TAGEM(Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü) verilerine göre organik ürünlerin Türkiye'deki iç Pazar büyüklüğü yüzde 1'in altındadır. Bu durum Türkiye pazarında girişimciler için büyük fırsatlar olduğunu gösterdiği gibi aynı fırsatlar Konya'lı girişimciler içinde geçerlidir.

NE YAPILMALI....?

Öncelikle Konya ili sınırları içerisinde organik tarım yapmaya elverişli olan alanların tespit çalışması ve gerekirse uygun tarımsal bölgeler haritası çıkartılmalıdır.

Tespit edilen bu bölgelerin toprak yapısı ve bölgesel iklim özelliklerine göre hangi ürünlerin hangi bölgede daha verimli bir şekilde üretilebileceği belirlenmelidir.

Yapılacak olan böyle bir çalışmadan sonra, belirlenen tarım bölgelerinde organik üretim için arazi sahipleri ve/veya gerçek&tüzel kişi yetkililerine yönelik eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.

Bu çalışmalarda öncelikle organik üretimin yasal yönü ve izlenmesi gereken yol üreticilere oldukça iyi anlatılmalıdır. Bu üretimin bir denetim döngüsü dahilinde yapıldığının ilgilerce bilinmesi gerekmektedir. Bu yönde özellikle TAGEM çalışmalarına devam etmektedir ama bu çalışmalar kanaatimizce yeterli değildir.

Ayrıca eğitim çalışmaları yapılırken organik tarıma uygun, yıpranmamış tarımsal alanlarda üretimin nasıl yapılacağı yanında, kısmen yıpranmış olan ve çeşitli tarımsal metotlarla organik üretim için yeterli hale gelebilecek alanlara ne gibi işlemlerin nasıl yapılacağı da anlatılmalıdır.

Daha çok bu konuda ki eğitim almış kişilere yönelik olacak eğitim daha verimli olacaktır. Çünkü organik tarım bir yönüyle de ülkemizde ki eğitimli işsizler arasında en büyük paya sahip olan Ziraat Mühendislerine istihdam olanağı sağlayacaktır.

NEDEN ORGANİK ÜRÜNLERİ TERCİH ETMELİYİZ?

Dünya nüfusunun hızla artması ve beraberindeki teknolojik gelişmeler insanları tarımsal üretimde birim alanda en kısa sürede mümkün olan en fazla verimi elde etmeye yöneltmiştir. Bitkileri ve hayvanları hızla büyütmek, zararlı böcekleri öldürmek ve hastalıkları önlemek için sentetik kimyasal ilaçlar bol miktarda ve her sene daha fazla arttırılarak kullanılmaya başlanmıştır. Yediğimiz her meyvede böcek ilacı kalıntıları bulunma olasılığı çok yüksektir ve bu kalıntıları yıkayarak çıkarmamıza imkan yoktur.

Bu yüzden örneğin, İngiliz hükümeti çocuklara verilmeden önce meyvelerin soyulmasını tavsiye ediyor. Avrupa, çocuklar toksik maddelere yetişkinlerden 4 kat daha fazla duyarlı olduğu için, bebek maması üretiminde kullanılan besin maddelerinin böcek ilaçları ile ilaçlanmasını yasaklamıştır. Hayvanların yemine katılan ilaçların örneğin, ineğin sütüne geçtiği ve süttten de bu sütle beslenen insanlara geçtiği araştırmalar sonucu ortaya

çıkartılmıştır. 1996 yılında İngiltere’de yürütülen araştırmalarda piyasadaki sütün üçte birinde böcek ilacı “lindane”in kalıntılarına rastlanmıştır. Bu kalıntılar zamanla vücut yağlarında birikerek tümör oluşumuna, kadınlarda göğüs kanserine sebep olabildiğini gösteriyor.

Besin maddesi olarak etinden faydalandığımız hayvanların yem ve sulama, hastalık ve parazitlerden korunabilmeleri için, düzenli olarak antibiyotik konuluyor. Araştırmalar antibiyotik kalıntılarının insana geçtiğini, vücudumuzda dirençsiz bakterileri öldürerek, güçlü ve zararlı bakterilerin çoğalmasına sebep olduğunu ve bu yüzden hastalandığımızda kullandığımız antibiyotiklerin etkisiz hale geldiğini görüyoruz.

Ekmek, bisküvi, bebek maması, pizza ve diğer hazır yemekler vazgeçemeyeceğimiz yiyecekler ve bunların yarısından fazlası genleri değiştirilmiş ekinlerden yapılıyor. Doğrudan beslediğimiz bitkilerin yanında transgenik bitkilere dolaylı yollardan da maruz kalıyoruz. Etiyle beslediğimiz hayvanlara yem olarak verilen soya ve mısırında genleri değiştiriliyor. Genleri değiştirilen bitkilerin sağlığınıza zararları olup olmadığı ve uzun vadeli etkileri, çevreye ne derece zarar verebilecekleri henüz kesin olarak bilinmiyor. Bu bitkilerin ne derece güvenli olduğunu ancak zaman gösterecek ve bu arada biz tüketiciler dev bir genetik deneyin kobayları olmaya devam edeceğiz.

Diğer taraftan kanser hastalığı oranlarında son yıllarda büyük artışlar meydana gelmiştir. Kanser; belirli bir doku veya organdaki hasarlı hücrelerin kontrolsüz bir biçimde üreyerek, bir kitle veya tümör oluşturması olarak açıklanıyor. Çağımızın sık karşılaşılan hastalıklarından biri olan kansere yol açan etkenler ise, Sağlık Bakanlığının açıkladığı bir raporda şöyle sıralanmıştır. **Beslenme şekli, tütün ve alkol kullanımı, genetik/kalıtım, virüsler ve enfeksiyonlar, radyasyona maruz kalma, hormonlar, zararlı alışkanlıklar, çevre faktörleri, fiziksel aktivitesizlik ve ilaçlar. Beslenme şeklinin, kanserin oluşmasında önemli unsurlardan biri olduğu uyarısında bulunulan raporda, şu görüşlere yer verildi: "Beslenme kanser oluşmasına etki ettiği gibi, kanser de kişinin beslenme durumunu etkilemektedir. Farklı kaynaklara göre; kanserin beslenme ile ilgisi yüzde 10-70 arasında olup, yüzde 35 oranı kabul edilmektedir. Besinler, ekildiği zamandan başlamak üzere, soframıza gelinceye kadar pek çok aşamadan geçer. Bu aşamalarda çeşitli fiziksel, kimyasal değişikliklere maruz kalmaları, yabancı maddelerle temas etmeleri, besinlerin kalitesini etkilediği kadar, sağlığı bozucu hale gelmesini de tetikleyebilir. Organizmada yeni hücre oluşumunda, besinlerin kalitesi ve miktarı büyük önem taşır. Organizmanın temel taşı olan hücrede oluşacak herhangi bir bozukluk, zamanla etkinliğini artırarak dokulara, organlara ve tüm organizmaya yayılır."**¹³

Sonuç olarak ekolojik sistemde canlı olarak kabul ettiğimiz toprağı ve yer altı suları kirletilmiş, bu sularla beslenen bitkiler hayvan ve insanlarda zehirlenmeye başlamıştır.Çevre kirliliği artarak doğal denge tahrip edilmiştir. Bugün pek çok ülkede aşırı oranda kimyasallar kullanılmaktadır. Bu olumsuzluklar karşısında artan gelir seviyesi ile birlikte başta eğitim seviyesi ile birlikte başta eğitim seviyesi yüksek ülkelerde temiz çevre anlayışı da artmıştır¹⁴

¹³ Kanser Kötü Besleneni Seçiyor Bkz. <http://www.sabah.com.tr/2004/05/29/gny/sag102-20040524-200.html>

¹⁴ Ekolojik Tarıma Geçiş Sebepleri Bkz. <http://www.ergingubre.com.tr.tc/>

Dolayısıyla toprağın fiziki ve verimlilik durumunun dikkate alınması, konvansiyonel tarımda girdi maliyetlerinin artmasına rağmen verimin dűşmesi, aile ve gelecek nesillerin sağlığı ile ilgili endişeler, hormonlu ve genleriyle oynanmış ürünlerin albenili fakat lezzetsiz olması ayrıca kullanımı ile ilgili sağlığımızı kötü etkileyecek sonuçlar ekolojik tarıma geçiş için en önemli nedenler olarak gösterilebilir.